

INCLUSIÓ ALTEA

I Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Altea 2023-2027

Pla Estratègic

PRESENTACIÓ

Els veïns i veïnes d'Altea ens enfrontem a una sèrie de reptes que ens afecten en el nostre desenvolupament personal i cívic: la transformació digital, el canvi demogràfic o el desenvolupament urbà, són bons exemples d'això. Aquests reptes ens impulsen a traçar estratègies que incorporen a tots els col·lectius socials sense deixar a ningú arrere.

Aquest és l'objectiu d'aquest I Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Altea 2023-2027, una estratègia que incorpora les eines i recursos necessaris per a implementar les actuacions que el municipi durà a terme els pròxims quatre anys. M'enorgulleix el treball realitzat pel rigor científic que ha guiat l'elaboració del pla.

En primer lloc, el diagnòstic de necessitats socials, ha comptat amb una metodologia que ha permés donar veu als agents clau en intervenció social. En segon lloc, el caràcter participatiu del mateix ha provocat el naixement del Consell Municipal d'Inclusió i Drets Socials de l'Ajuntament d'Altea, un òrgan que incorpora a col·lectius de la vida pública alteana i a professionals de totes les àrees municipals. Amb aquest pla no sols ens alineem amb l'estratègia valenciana d'inclusió, sinó que ens comprometem promoure una societat inclusiva i oberta, esperit que caracteritza a la població alteana i que dibuixa un futur integrador.

Convide a la ciutadania alteana a participar de manera activa en la implementació d'aquesta important estratègia, perquè la seua veu ajudarà a donar força i a arribar més persones.

José Luis León Gascón
Regidor de Benestar Social

Coordina:
Regidoria de Serveis Socials d'Altea

Dirigeix:
Carlos Mora Fernández

Responsable d'investigació:
Sara Martinez Carrió

INTRODUCCIÓ

01 INTRODUCCIÓ

L'**exclusió social** és un fenomen multidimensional que ha esdevingut estructural en la nostra societat. Especialment en èpoques de crisi socioeconòmica, com la derivada de la pandèmia per la COVID-19, la quantitat de persones que pateixen exclusió social i la intensitat de la mateixa es magnifiquen. Problemes com l'atur de llarga durada, pobresa econòmica, falta d'oportunitats de realització vital o insalubritat a l'habitatge, entre d'altres, s'han fet crònics i colpegen amb major probabilitat a uns grups socials que a altres. La dificultat d'erradicació i la persistència de l'exclusió social plantegen com a necessària la intervenció ferma i activa dels governs i les administracions públiques.

En aquest sentit, la Unió Europea va proclamar l'any 2017 els **20 pilars de Drets Socials**, que miren d'establir un funcionament just i adequat dels mercats laborals i sistemes de protecció social a Europa.

Aquest document està estructurat en tres capítols: igualtat d'oportunitats i accés al mercat de treball; condicions de treball justes i protecció i inclusió social.

A l'últim capítol s'inclouen drets i principis relatius al suport als infants, a les prestacions per atur i per a la gent major, a la renda mínima, a la sanitat i la diversitat funcional i a l'accés als serveis essencials i a un habitatge per a persones sense llar. Per a fer reals aquests principis, s'ha publicat en 2021 el Pla d'Acció del Pilar Europeu de Drets Socials, una guia amb tres objectius:

- Almenys el 78% de les persones entre 20 i 64 anys han de tindre treball.
- Almenys el 60% dels adults ha de participar en activitats de formació cada any.
- El nombre de persones en risc de pobresa o exclusió social ha de reduir-se almenys 15 milions, dels quals almenys 5 milions han de ser menors.

A escala estatal, hi ha l'**Estratègia nacional de Prevenció i Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social 2019-2023**. Aquesta estratègia incorpora una diagnosi de la pobresa i contempla quatre metes:

- 1) Combatre la pobresa.
- 2) Inversió social en les persones.
- 3) Protecció social davant els riscos del cicle vital.
- 4) Eficàcia i eficiència de les polítiques.

La Generalitat Valenciana, per la seua part, va elaborar el **Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social (PVICS) 2017-2022**, plantejada com la guia i principal directriu d'acció política. Amb la referència del PVICS, aquest Pla d'Inclusió i Cohesió Social (PICS) d'Altea és una resposta a la necessitat d'intervenció per lluitar contra l'exclusió social i la pobresa, tot posant en acció els recursos i visions locals i completant la intervenció multinivell sobre un problema estructural.

El document continua explicant els objectius del Pla i la metodologia per assolir-los. Després, dona compte de tot el diagnòstic realitzat sobre la situació actual d'Altea en matèria d'inclusió social i planteja les línies estratègiques que se'n deriven. Finalment, s'explica el seguiment i avaluació del Pla. Tot açò té utilitat directa de cara a intervindre en la societat local amb informació rigorosa, però també, de manera latent, té utilitat per a aportar informació a l'Ajuntament, tant als tècnics com als responsables polítics, així com per impulsar la transparència del municipi.

MARC NORMATIU

02 MARC NORMATIU

A l'apartat anterior, introducció, hem esmentat els referents directes d'aquest pla d'inclusió i cohesió social en altres àmbits geogràfics. En aquest apartat fem menció al marc normatiu de referència del present Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Altea que, a banda de marcar la legalitat de la intervenció, també orienta en el seu disseny. A continuació s'exposen, doncs, els documents amb els quals el Pla s'alinea en objectius i valors o que afecten jurídicament al Pla.

- **Marc internacional:**

- Declaració Universal de Drets Humans (1948). Aquest document reconeix el dret a la llibertat, a la igualtat entre éssers humans i a la dignitat de totes les persones. Concretament, reconeix el dret al treball digne i lliure i a un nivell de vida que assegure el seu benestar i la seua salut. Els infants, s'afirma, gaudeixen d'una especial protecció i assistència social. Aquest document és rector per a qualsevol intervenció política o social i estableix les condicions humanes mínimes de les quals partir.

- Convenció Internacional sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació racial (1965).

- El Pacte Internacional de drets econòmics, socials i culturals (1966).

- Pacte Internacional de drets civils i polítics (1966) i el seu protocol facultatiu.

- Les recomanacions del Comité de Nacions Unides sobre els Drets de la Infància (creat en el Conveni sobre els Drets del Xiquet, l'any 1989).

- Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (1979) i el seu protocol facultatiu (1999).

- Convenció contra la tortura i altres tractes o penes cruels, inhumans o degradants (1984).
- Convenció de Nacions Unides de Drets de la Infància (1989) i els seus protocols facultatius (2000).
- Convenció internacional sobre la protecció dels drets de tots els treballadors migratoris dels seus familiars (1990).
- Convenció internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat (2006).
- Les recomanacions del Comité per a l'eliminació de la discriminació contra la dona (2009).
- Les recomanacions del Comité de Drets de la infància de les Nacions Unides a Espanya (2010).
- Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra la dona i la violència domèstica, fet a Istanbul l'11 de maig de 2011 (Ratificat per Espanya en el 2014).

- **Marc Europeu:**

- Carta Social Europea (1961).
- Carta de Drets Socials dels Treballadors (1989).
- Tractat de Maastricht (1993) i Tractat d'Amsterdam (1999), que regulen el funcionament de la Unió Europea i serveixen de marc normatiu jurídic.
- Estratègia Europa 2020. Dins d'aquesta estratègia també s'ha creat la Plataforma Europea contra la Pobresa i l'Exclusió Social, l'objectiu de la qual era que 20 milions de persones deixaren de ser pobres i augmentar al 75 % la taxa d'ocupació de les persones entre 20 i 64 anys.
- ODS 82015.

- **Marc Estatal:**

A escala estatal s'ha de fer referència en primer lloc a la Constitució espanyola, la qual reconeix que la igualtat ha de ser entesa dins d'un marc social. Dins d'aquest context, s'ha de posar l'accent principalment en l'article 1.1 i el 9.2, els quals remarquen la idea que als poders públics han de garantir la igualtat dels individus.

Així mateix, l'article 14 explica que tots els individus són iguals davant la llei, sense que pugui prevaldre cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió o qualsevol altra condició personal o social.

A continuació s'exposa el contingut més específic orientat a col·lectius:

- Estratègia espanyola sobre discapacitat 2012-2020, alineada amb l'Estratègia Europa 2020. L'estratègia espanyola sobre discapacitat treballa especialment tres àmbits: mercat laboral, educació i pobresa i exclusió social.

- Estratègia nacional per a la inclusió social de la població gitana 2012-2020. Planteja objectius i àmbits de treball relacionats amb la salut, l'educació, l'ocupació i l'habitatge.

- Pla nacional d'implantació del sistema nacional de Garantia Juvenil.

- Estratègia espanyola de responsabilitat social de les empreses 2014-2020, amb l'objectiu de promoure els valors i les actuacions de Responsabilitat Social de les Empreses.

- Estratègia nacional integral per a persones sense llar (2015-2020), que busca reduir aquest fenomen i donar respostes a persones en aquesta situació.

- Marc d'actuació per a les persones majors (2015).

- Estratègia nacional sobre addiccions 2017-2024. Els seus objectius són disminuir els danys associats al consum de substàncies addictives i la presència de les mateixes i retardar l'edat d'inici a les addiccions.

- Pla estatal d'habitatge 2018-2021, orientat a intentar millorar l'accés a l'habitatge i la capacitat de fer front als lloguers i hipoteques.

- Pla de xoc per l'ocupació jove 2019-2021. S'organitza sis eixos relacionats específicament amb l'ocupació: orientació, formació, oportunitats d'ocupació, igualtat d'oportunitats en l'accés a l'ocupació, emprenedoria i millora del marc institucional.

- Estratègia joventut 2020. Conté sis eixos: educació i formació; ocupació i emprenedoria; habitatge; prevenció i salut; participació, voluntariat, inclusió i igualtat; i cooperació institucional.

- Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere.

Marc Autonòmic:

- Pla de Mesures d'Inserció Social, que té com a objectiu la reinserció sociolaboral dels beneficiaris de la Prestació Econòmica Reglada.

- Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social 2017-2022.

- Llei 3/2019, de 18 de febrer, de serveis socials inclusius de la Comunitat Valenciana.

OBJECTIUS I EIXOS RECTORS DEL PLA

03 OBJECTIUS

VISIÓ	MISSIÓ
La visió d'aquest Pla d'Inclusió i Cohesió Social és ser impulsor d'una estratègia reconeguda i compartida per posar les persones en el centre de l'acció municipal en matèria d'inclusió.	La missió del Pla és millorar la interacció entre els agents socials involucrats en la inclusió social, la salut i el progrés social d'Altea.

Els principals objectius del Pla són:

- Impulsar línies estratègiques de promoció en matèria de serveis municipals vinculats a l'atenció i assistència social.
- Optimitzar la gestió interna i impulsar l'administració digital en el sistema comarcal
- Consolidar Altea com a municipi inclusiu.
- Promoure els valors d'igualtat, participació ciutadana i transparència.

S'han establert tres eixos rectors per a l'elaboració d'aquest, cadascun d'ells amb els seus objectius principals i específics.

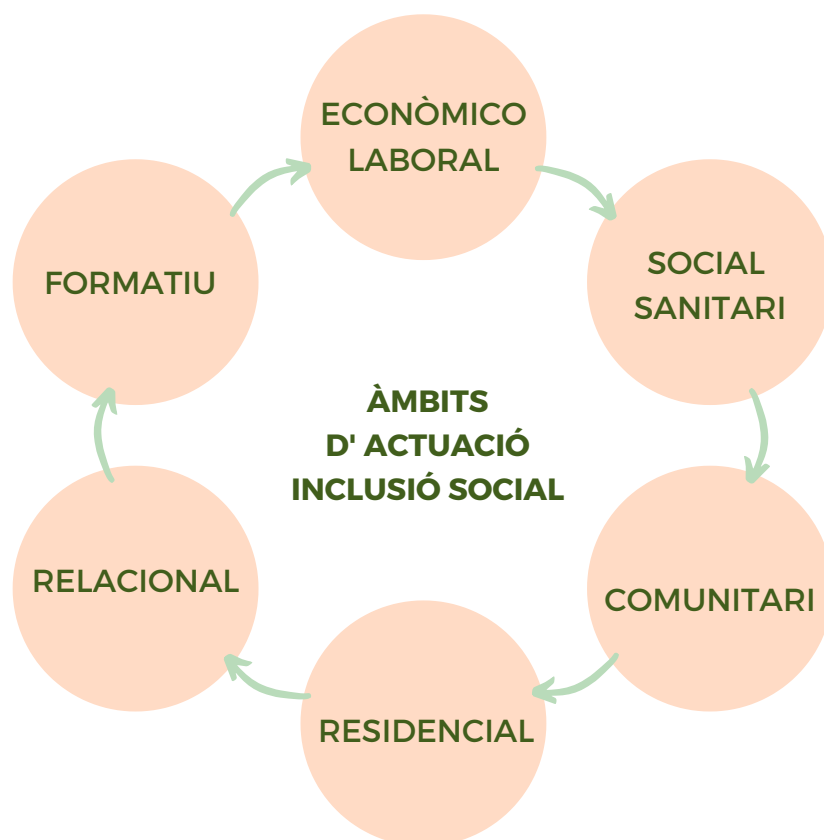
1- GESTIÓ DE POLÍTQUES DE QUALITAT

Aquest principi rector del pla es dirigeix al desenvolupament i millora de les prestacions socials i actuacions, relacionades amb la inclusió social i la protecció de la ciutadania davant de risc d'exclusió. Fa referència a pràctiques com donar una acollida de qualitat a les persones en risc i situació d'exclusió, garantir l'accés universal als recursos municipals, combatre els factors que augmenten el risc d'exclusió o promoure projectes d'activació inclusiva basada en la diversitat i la igualtat, entre d'altres actuacions.

En aquest eix no es pretén necessàriament augmentar quantitativament les polítiques, sinó millorar-les qualitativament. Una gestió política de qualitat requereix conèixer la realitat mitjançant el mètode científic, així com personal qualificat en la matèria. Aquest Pla, a més, persegueix una utilització eficient dels recursos, ja que si augmentem l'efectivitat de les intervencions, estarem augmentant el profit que es deriva de cada una d'elles i potser es necessiten menys recursos. Per garantir la qualitat de les polítiques, a més d'una anàlisi rigorosa i personal qualificada, es necessita un seguiment i avaluació d'aquestes, així com una bona organització de la governança. Açò últim està relacionat amb la participació ciutadana i la pluralitat d'agents participants, ja que permet l'aportació de moltes experiències i punts de vista diferents. Tot plegat enriqueix la intervenció.

2- ÀMBITS D'ACTUACIÓ EN MATÈRIA D'INCLUSIÓ SOCIAL.

El present Pla pretén abordar els següents àmbits d'actuació:

Econòmic-laboral

L'objectiu principal d'aquest àmbit és cobrir de manera estable les necessitats bàsiques de la ciutadania i aconseguir un mercat laboral inclusiu. Així doncs, tracta de cobrir dues dimensions fonamentals per a evitar l'exclusió social: la dimensió material i la dimensió social i d'autoestima. Així mateix, es persegueix:

- Fomentar polítiques que garantisquen uns ingressos mínims per a la població local, tot augmentant les ajudes de la ciutadania en situació de vulnerabilitat i pobresa.
- Crear projectes enfocats a la prevenció de la cronificació i normalització de la pobresa.
- Millorar l'ocupabilitat de la població (ajudar la ciutadania en la cerca d'ocupació, la preparació del currículum, gestió de les entrevistes, etc.).
- Fomentar l'economia solidària, com ara un banc d'aliments, donació de roba, material escolar, etc.
- Assegurar la protecció de la infància disminuint el risc de pobresa infantil.
- Disminuir l'empobriment i precarietat de les dones.
- Fomentar la inserció laboral de persones amb diversitat funcional.

Formatiu

En l'àmbit formatiu es vol consolidar una educació igualitària i un accés universal i igualitari als recursos educatius i formatius del municipi al llarg de tota la vida, donada la importància de la formació per al creixement personal i col·lectiu.

La intervenció en aquest àmbit pren com a premissa que l'educació és un vehicle per al desenvolupament humà i per a l'accés a millors posicions sociolaborals. Concretament, es vol:

- Ampliar l'oferta formativa amb tallers i cursos.
- Realitzar cursos orientats a persones desocupades i altres col·lectius en risc d'exclusió, com ara persones majors de quaranta-cinc anys o estrangers.
- Desenvolupar convenis amb empreses del municipi per dur a terme pràctiques formatives o contractació d'individus o altres iniciatives que relacionen el món formatiu.
- Crear programes d'orientació educativa i laboral.
- Fomentar valors com la igualtat, el respecte, la inclusió i la participació des de la formació.
- Garantir l'ensenyament de les TIC per reduir la bretxa digital.

Sociosanitari

En aquest àmbit es defensa la creació de recursos que assegurin la qualitat de vida dels ciutadans, garantint l'igual accés als recursos d'assistència sanitària i prevenció de malalties i a l'obtenció de medicaments. La salut és una de les dimensions que sovint reflecteix la posició en l'estructura social, alhora que es converteix en un bé distribuït desigualment.

Específicament, es treballarà per:

- Promoure l'autonomia i l'empoderament de les persones amb discapacitat intel·lectual.
- Fomentar el coneixement de la població en matèria de salut, com ara sobre els recursos existents o la identificació de problemes de salut.
- Fomentar els hàbits saludables de la ciutadania.

- Promoure programes d'envelliment actiu.
- Adequar de les infraestructures i altres recursos per a persones amb mobilitat reduïda.
- Garantir assistència psicològica i acompanyament gratuït com a mesura de suport sanitari.
- Oferir acompanyament a les persones amb diversitat funcional.
- Conscienciar la població sobre les addiccions i les conductes addictives.
- Promoure programes d'acompanyament a les dones maltractades (i altres tipus de maltractament, com el maltractament a menors i majors.

Residencial

En aquest àmbit l'objectiu principal és garantir el dret a l'habitatge, atenent especialment als col·lectius més desfavorits, en relació amb l'accés i/o manteniment de l'habitatge. A hores d'ara, un dels principals problemes socioeconòmics és la dificultat d'accedir a un habitatge per part de, cada vegada, més col·lectius. Concretament, els objectius són:

- Promoure habitatges de lloguer social al municipi d'Altea.
- Consolidar habitatges d'acolliment i d'inclusió per a situacions d'urgència.
- Implementar un programa d'acompanyament a persones sense llar.
- Oferir ajudes als joves per a la seua emancipació.
- Condicionar habitatges amb el fi de la recuperació integral de persones afectades per violència de gènere, persones refugiades o altres.

Relacional

En aquest àmbit es poden trobar dues línies d'actuació: comunicació entre institucions i comunicació entre el veïnat del municipi. Una manera de combatre l'exclusió social és fer les persones partícips de la realitat del municipi, tant a escala informal, com formal i institucional. Quant a la primera, **comunicació entre institucions**, es planteja concretament:

- Fomentar la coordinació entre sectors i consolidar el treball en xarxa.
- Reforçar la comunicació entre els agents interns: Ajuntament, Centre de Salut, professionals del treball social i la psicologia, etc.

La segona línia, la **comunicació entre la ciutadania**, té per objectius concrets:

- Fomentar la creació de lligams socials entre el veïnat del municipi.
- Promoure activitats amb la finalitat d'unir a les persones amb una situació estabilitzada amb les persones en una situació de risc.
- Configurar una xarxa de suport entre individus en risc i individus en situació estabilitzada.
- Promoure la pertinença al municipi.
- Crear espais públics destinats a la reunió.
- Dotar la ciutadania d'eines per a gestionar la convivència.
- Impulsar la idea del respecte veïnal.
- Consolidar una figura referent d'ajuda (mediació).

Comunitari i participació cívica

Dins d'aquest àmbit es vol fomentar l'empoderament de la població i la seua participació activa en la vida pública del municipi, en la presa de decisions i en la posada en marxa d'accions. Aquest àmbit s'explica millor en el tercer eix rector del pla.

A tall de resum, els objectius principals de cada àmbit són els següents:

3- PARTICIPACIÓ

Aquest és l'últim eix que dirigeix el treball. Està orientat a promoure l'acció social comunitària i la participació activa de la ciutadania d'Altea. Primerament, s'ha de conscienciar i sensibilitzar la població en matèria d'exclusió i inclusió social per mitjà de tallers i altres activitats. L'objectiu és que la ciutadania coopere en el procés de canvi i ajude en la integració dels col·lectius vulnerables. Així mateix, s'ha de crear un Pla de Comunicació perquè la informació arribe adequadament.

Com es veurà en l'apartat de governança d'aquest document, es crearà un consell municipal on estiguen reflectits diferents agents socials públics i privats. A més, treballant la comunicació i la interacció social entre diferents col·lectius i les administracions públiques estem augmentant la participació de la ciutadania en la vida pública i institucional del municipi.

METODOLOGIA

04 METODOLOGIA

Tota intervenció social necessita conèixer sobre quina situació treballa i com és la societat que vol canviar o el problema que vol reduir o eliminar. Per això, el primer pas per a l'elaboració del Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Altea ha estat fer un estudi de diagnòstic de la realitat social. Això és ha permès identificar els agents clau del municipi, coordinar i implicar tots els sectors potencialment afectats i proposar les accions que, finalment, hauran de ser desenvolupades i avaluades.

En l'elaboració del Pla s'ha dut a terme dos diagnòstics: un d'ells procedent de fonts secundàries estadístiques i l'altre obtingut per una investigació qualitativa pròpia. Per al primer, s'ha fet una revisió de la informació quantitativa disponible que ens transmeta una idea real de la situació a Altea.

Per al segon diagnòstic, i atés que la inclusió i cohesió social és un assumpte col·lectiu, s'ha comptat amb la participació dels agents socials del municipi. S'han dut a terme entrevistes en profunditat i una enquesta a la població d'Altea.

D'una banda, les **entrevisteu en profunditat** van ser realitzades a individus que aporten coneixements, experiència i poder de decisió en la matèria. Els quatre perfils de persones entrevistades són els següents:

AGENTS CLAU

Associacions, com per exemple Creu Roja, Càritas, Corarazón Expres o Integra.

Professionals del treball social.

Persones expertes en drogodependència de la Unitat de Prevenció Comunitària de Conductes Addictives (UPCCA).

Altres informants clau, afectats directa o indirectament, com per exemple famílies amb menors amb diversitat funcional.

L'objectiu de les entrevistes ha estat conèixer els sectors de la població més vulnerables, el perfil d'individu que es troba en risc d'exclusió, les ajudes que existeixen al municipi, el coneixement que es té sobre elles, la funció de les associacions o els factors municipals que contribueixen al desenvolupament de situacions de vulnerabilitat, entre d'altres. L'entrevista tenia per objectiu conèixer la percepció sobre quins col·lectius necessiten especial atenció, quins projectes resultarien útils al municipi o quins reptes existeixen en aquesta matèria a mitjà i llarg termini.

Concretament, s'ha preguntat sobre el valor de viure a Altea i la qualitat de vida del municipi, els grups socials de referència, els aspectes de la vida social i comunitària que es podrien millorar, els recursos existents al municipi, els àmbits d'exclusió social i vulnerabilitat i, finalment, quines aportacions volien fer al Pla d'Inclusió i Cohesió Social i quines expectatives hi tenien.

A més, una part del guió de l'entrevista ha sigut exclusiva per a cadascun dels perfils: personal tècnic, informants clau i representants públics. Per al primer perfil, s'han plantejat preguntes al voltant de l'impacte de la pandèmia sobre els serveis socials, del tipus de demanda majoritària, quines actuacions consideren que han sigut les més satisfactòries o quins canvis hi ha hagut en els col·lectius que demanen ajuda.

Per al perfil més comunitari de persones entrevistades, s'ha preguntat sobre com els ha afectat la crisi econòmica, quines barreres troben per accedir al mercat laboral, quins serveis els agradaria que s'incorporaren al Pla i quins mecanismes de participació pensa que té.

Per últim, per al perfil de representants públics, s'ha tractat la relació de cada departament amb temes d'inclusió social, les estratègies existents a llarg termini o el rol de cada àrea dins de la futura planificació en inclusió social.

D'altra banda, pel que respecta a l'**enquesta** difosa a la ciutadania d'Altea, els objectius són els següents:

- Consultar a la ciutadania alteana les seues preocupacions i les seues principals dificultats
- Analitzar l'opinió de la població sobre els recursos que ofereix l'Ajuntament
- Conèixer els col·lectius més vulnerables i en risc d'exclusió

El qüestionari ha inclòs preguntes sobre la situació socioeconòmica de la persona entrevistada, però també sobre la percepció dels principals problemes d'Altea i personals, dels col·lectius més afectats per la desigualtat i exclusió social, dels factors principals que causen exclusió i de l'existència de barris afectats per exclusió social. S'ha preguntat, a més, sobre les actituds cap a la participació en la vida institucional i pública del municipi, sobre els interessos cap a diferents tipus de polítiques públiques municipals de benestar social, sobre la percepció del compromís de l'Ajuntament amb diferents col·lectius, així com l'existència de recursos i plans municipals. Finalment, s'ha preguntat sobre el significat de la família.

El disseny mostral es basa en una mostra autoseleccionada, no probabilística, per la qual cosa les persones entrevistades no han sigut seleccionades pel personal tècnic.

La població objecte d'estudi ha sigut la següent, amb edats compreses entre majors de setze anys. Finalment s'han aconseguit 89 respostes vàlides.

L'enquesta no sols incorpora preguntes tancades que permeten l'anàlisi estadística, sinó que existeixen preguntes obertes per a facilitar la recopilació d'informació de naturalesa qualitativa.

La realització del treball de camp es va iniciar el 20 de novembre de 2021 i es va tancar el 31 de desembre. El mitjà pel qual es va difondre l'enquesta va ser a través de cartelleria amb codi QR inclòs, xarxes socials i en instituts del municipi.

En definitiva, a través de dades estadístiques i dades primàries es vol conèixer la realitat existent en el municipi d'Altea, per a poder així contextualitzar el fenomen de l'exclusió i la vulnerabilitat social i, per tant, crear accions que s'ajusten a les necessitats reals de la població.

DIAGNÓSTIC

05 DIAGNÒSTIC

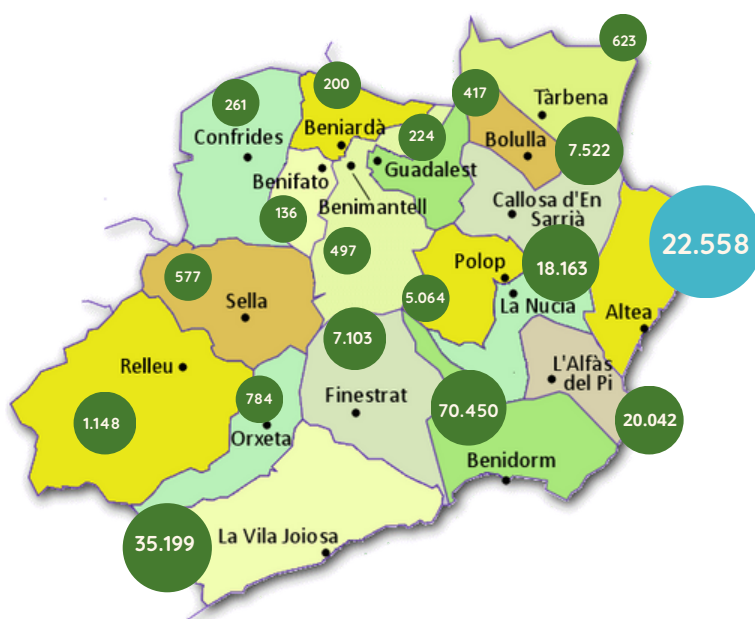
5.1. Diagnòstic quantitatiu.

En aquest apartat mostrem una diagnosi quantitativa amb informació procedent de dues fonts: fonts secundàries i una enquesta pròpia que s'ha realitzat al municipi d'Altea. Les fonts secundàries han servit per a elaborar un context demogràfic i socioeconòmic, mentre que l'enquesta ens ha servit per a conèixer les percepcions i situacions del veïnat d'Altea.

5.2. Context demogràfic i socioeconòmic

Altea és un municipi costaner de la comarca de la Marina Baixa, pertanyent a la província d'Alacant (Comunitat Valenciana). Té 22.558 habitants , sent el tercer municipi més poblat de la comarca, després de Benidorm i la Vila Joiosa. El terme municipal s'estén al llarg de 34,43 km² , existint dos nuclis urbans històrics: el Barri antic d'Altea i Altea la Vella. A més, s'han de sumar altres partides i urbanitzacions construïdes fora dels nuclis urbanitzats.

Figura 1. Mapa comparatiu municipis Marina Alta

Font: INE.

Al llarg del terme municipal trobem múltiples accidents geogràfics, d'acord amb la resta de la Marina Baixa, com per exemple la Serra de Bèrnia, el riu Algar, el Cap Negret i diverses platges d'arena, amb zones que alternen urbanitzacions i horta. Compta amb bandera blava en tres de les seues platges i a un dels ports esportius.

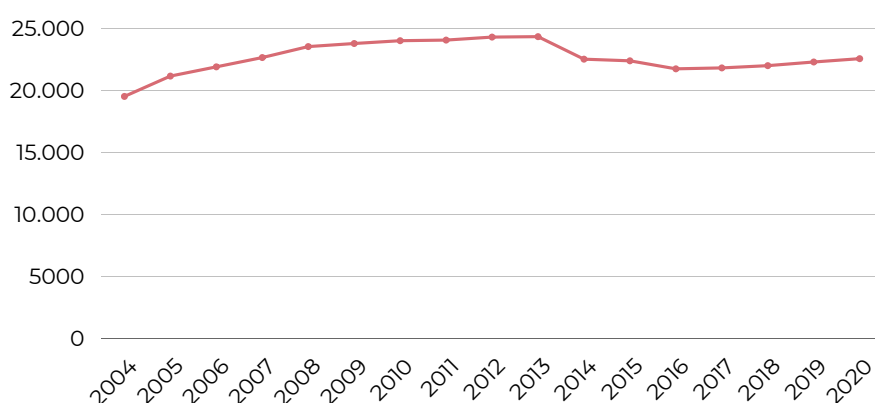
Altres llocs emblemàtics que es poden destacar són els següents:

- **Església de la Verge del Consol..** És un temple religiós que està situat en el punt més àlgid del poble. Té el seu origen en l'Edat Moderna, a principis del segle XVII, quan es trobava al costat del castell que protegia la localitat. Més endavant, entre els anys 1854 i 1856, s'iniciaria la construcció de la Capella del Santíssim Crist d'Altea. L'Església actual es va construir ja a la fi del segle XIX i principis del segle XX, sent restaurada l'any 1980.¹ El conjunt històric, en el qual s'inclou l'Església, està declarat Bé d'Interés Cultural (BIC) des de 2013.
- **Plaça de l'Església**
- **Mirador dels Cronistes**
- **Calle San Miguel**
- **Portal Nou**

Reprenent els aspectes demogràfics del municipi, Altea té 22.558 habitants que es distribueixen entre 11.045 homes i 11.513 dones. Dins d'aquest marc, és necessari analitzar l'evolució de la població. En aquest cas es pot observar que de l'any 2004 al 2013 experimenta un creixement exponencial, aconseguint els 24.333 habitants en el 2013. A partir deenguany pateix un xicotet descens, no obstant això, la tendència del municipi en els últims anys és creixent, havent-se incrementat en 816 persones des de l'any 2016 fins al 2020.

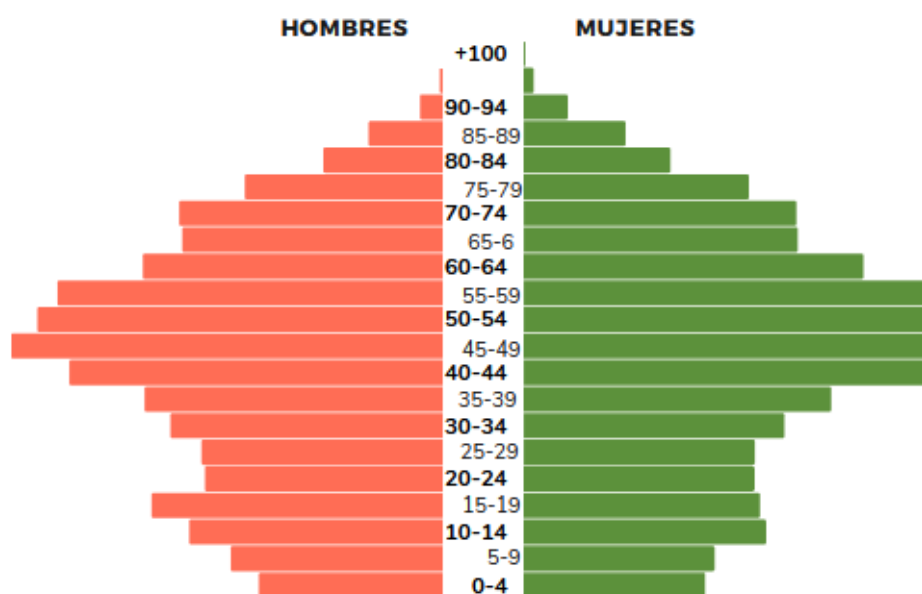
Figura 2. Evolució població Altea

Font: INE

Així doncs, és interessant conèixer la distribució per edat de la població, és a dir, la piràmide poblacional d'Altea. En aquest cas, s'observa una piràmide regressiva, ja que es pot percebre una major amplitud en els grups superiors i amb menys acumulació de persones en la base. Així doncs, té menys població entre els 20 i els 44 que la mitjana de la província d'Alacant. La població adulta entre 35 i 59 té molt de pes i constitueix el gruix de la piràmide.

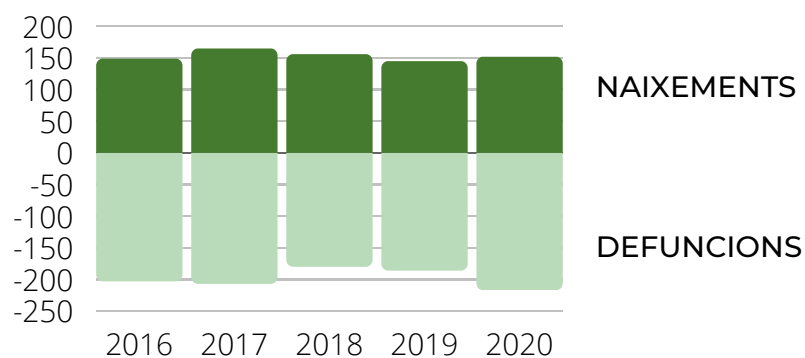
Figura 3. Evolució població Altea

Font: INE

En relació amb les dades exposades, s'ha d'analitzar el moviment natural de la població. Altea es caracteritza per presentar en tots els anys analitzats (2016-2020) un creixement vegetatiu negatiu, és a dir, es registren més defuncions que naixements.

Figura 4. Moviment natural Altea

Font: Fitxa tècnica GVA

A continuació es detallen els **indicadors de dependència** del municipi d'Altea. A través d'aquestes dades, es pot conèixer la proporció de persones dependents de la població activa, d'aquesta manera es pot ampliar i detallar la informació obtinguda anteriorment.

Taula 1. Indicadors de dependència Altea (2020)

Tasa dependència	53.2%
Taxa dependència població menor de 16 anys	21.5%
Taxa dependència població major 64 anys	31.7%

Font: INE

Com es pot observar en la taula, la taxa de dependència d'Altea és del 53.2%, cosa que significa que més de la meitat de la població és dependent. En el cas de la taxa de dependència de la població menor de 16 anys, la qual expressa el percentatge de persones dependents menors de 16 anys, presenta un valor del 21.5%. En últim lloc, les persones dependents majors de 64 anys presenten un percentatge del 31.7%.

En conclusió, totes les dades demogràfiques exposades reflecteixen un repte per a les administracions públiques, ja que la població es troba envellida i aquesta situació pot implicar conseqüències negatives a llarg termini (problemes en els sistemes de pensions, augment de les despeses de salut, estancament del creixement econòmic, etc.). Per tant, s'han de crear mesures per a donar resposta a aquesta situació i garantir estabilitat en totes les etapes vitals. En definitiva, aquestes dades ens donen una primera idea sobre quin tipus de serveis socials es poden necessitar en major mesura..

Així doncs, amb la finalitat d'identificar grups amb major risc d'exclusió social o pobresa, s'ha decidit exposar la composició de les llars del territori. En aquest cas, es compten amb dades comarcals, és a dir, de la Marina Baixa.

Taula 2. Composició de les llars Marina Baixa (2020).

Unipersonal. Home de menys de 65 anys	7.315
Unipersonal. Dona de menys de 65 anys	4.485
Unipersonal. Home de 65 o més anys	2.804
Unipersonal. Dona de 65 o més anys	5.637
Monoparental. Pare amb algun fill menor de 25	415
Monoparental. Mare amb algun fill menor de 25	3.312
Parelles sense fills en la llar	17.989
Parelles amb fills en la llar	24.993
Altres	10.767

Font: Banc de dades territorial GVA.

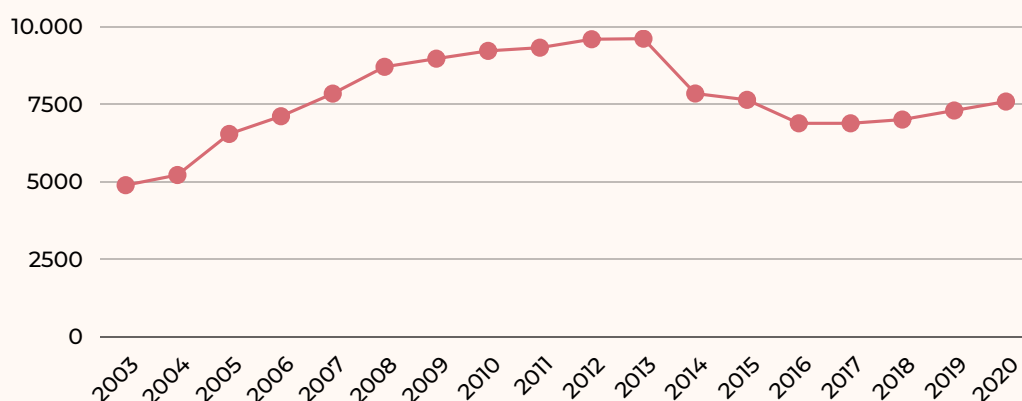
Quant a la composició de les llars de la Marina Baixa, es poden observar que la categoria predominant són: "les llars de 'parelles amb fills en la llar" i "les llars de parelles sense fills en la llar". No obstant això, a causa de l'estil de vida i els valors de la societat actual, es comencen a percebre més llars unipersonals i monoparentals.

D'una banda, es poden destacar les llars d'homes de menys de 65 anys i les dones de més de 65 anys. D'altra banda, les llars monoparentals de mares amb algun fill menor de 25 anys també presenten un valor significatiu.

Un altre col·lectiu que pot ser socialment vulnerable és la població estrangera. La **població estrangera** d'Altea l'any 2020 era de 7.586 persones, enfront de les 14.972 persones amb nacionalitat espanyola. Si s'analitza l'edat d'aquestes 7.586 persones, es troben: 935 menors de 16 anys, 4.921 entre 16 i 64 anys i 1.730 majors de 64 anys. Aquestes dades indiquen que la població estrangera pot combatre l'envelliment de la població i els seus efectes, tant augmentant la taxa d'activitat com augmentant la taxa de natalitat.

Quant a la **nacionalitat** de les persones estrangeres, es pot afirmar que la predominant és la romanesa (885 persones), seguida de la britànica (821 persones), la russa (759 persones) i la ucraïnesa (487 persones). Atesos altres continents, es destaca la nacionalitat marroquina (320 persones), l'argentina (170 persones) i la colombiana (156 persones).

Figura 5. Evolució de la població estrangera en Altea

Font: INE

Com es pot observar en la gràfica adjunta, la població estrangera d'Altea va augmentar fins a l'any 2013, on va aconseguir el seu valor més alt. A partir d'aquesta data, baixa notablement fins al 2016. Així i tot, en els últims anys es pot percebre una tendència creixent moderada.

Una vegada s'han exposat les dades referides al context demogràfic, s'ha d'analitzar l'**economia** del territori. Així doncs, abans de continuar amb la informació, s'ha de tindre en compte la crisi sanitària i les seues conseqüències en l'economia global i, per tant, municipal.

En primer lloc, la **desocupació** registrada a Altea l'any 2021 és del 13,95%, és a dir, 2.055 persones desocupades. El sector de treball que més desocupació registra és el sector serveis (81,27%), seguit amb valors més baixos els sectors de la construcció (10,02%), l'agricultura (2,14%) i la indústria (2,09%).

A continuació es desglossa el perfil de les persones desocupades per edat i sexe.

Taula 3. Desocupació per edat i sexe (setembre de 2021)

	MENYS DE 25 ANYS	ENTRE 25 I 44 ANYS	MÉS DE 45 ANYS	TOTAL
DONA	50	346	507	903
HOME	85	240	411	736

Font: SEPE

En la taula adjunta es pot observar que hi ha major atur, en termes absoluts, entre les dones que en els homes, possiblement això ve donat per la major precarietat estructural que pateixen (contractes amb major temporalitat, precarietat laboral, menys llocs de responsabilitat que han sigut imprescindibles fins i tot durant la pandèmia, etc.). També es pot explicar que el sector serveis és aquell que més ha patit les conseqüències econòmiques de la crisi sanitària provocada per la COVID-19 (tancament de negocis de cara al públic, limitació d'aforaments en locals, restriccions horàries i d'activitat a l'hostaleria, limitació de la mobilitat, etc.), i les dones tenen major pes en aquest sector.

Si posem el focus en l'edat, es percep un greu problema en les persones majors de 45 anys, aquesta categoria és la que més dificultat presenta per a tornar a trobar treball, ja siga per una menor formació o per una discriminació laboral cap a les persones amb menys anys d'activitat laboral al davant.

En contraposició, en el 2021 es van registrar 326 **contractes**, la majoria d'ells en el sector serveis (81,29%). Totes dues dades confirmen que el sector serveis és el predominant en el municipi. De fet, es registren que un 78,63% de les empreses municipals corresponen a aquest sector, seguit d'un 18,33% la construcció i únicament un 3,24% la indústria.

Quant a la tipologia dels contractes, es pot observar que la majoria d'ells són contractes temporals (664), la qual cosa contribueix a la precarització, l'estacionalitat i inestabilitat laboral. Si es posa el focus en el sexe, es reafirma l'exposat anteriorment, ja que hi ha menor quantitat de contractes a dones i solen ser temporals en la seua gran majoria.

Taula 4. Contractes per sexe i edat.

	DONES	HOMES
Contractes inicials indefinits	10	43
Contractes inicials temporals	337	327
Contractes convertits en indefinits	9	25

Font: SEPE

En definitiva, es pot afirmar que l'estructura productiva d'Altea es basa sobretot en el sector serveis, que alhora ha sigut el sector més afectat per la crisi de la COVID. Per tant, a causa d'aquesta situació i a la situació de partida municipal (alta temporalitat, discriminació per gènere, etc), s'han de crear actuacions i mesures que milloren aquesta condició.

- **Equipaments socials d'Altea**

En primer lloc, s'han de destacar els equipaments de **benestar social** existents a Altea per a fer front a alguns problemes o amenaces esmentats prèviament (crisis econòmiques, covid, vulnerabilitat, pobresa, etc.). S'enumeren les següents instal·lacions: Una residència per a persones majors dependents (privada), un centre d'habitatges socials per a persones majors, un centre social, un centre de dia per a majors (privat) i un Centre Integral per a Majors (CIM). Com es pot observar, existeix molta inclinació a l'atenció de les persones majors i això és important, tenint en compte la piràmide poblacional i la tendència demogràfica cap a l'envelliment de la població.

Dins d'aquest apartat és fonamental esmentar el **Centre Social**, el qual es configura com el centre referent de l'Àrea de Benestar Social, conformat pels Serveis socials d'Atenció primària bàsica i especialitzada, altres recursos com la UPCCA així com un centre comunitari on es desenvolupen diferents activitats per a la població i en concret per a les persones majors.

Quant a les **infraestructures educatives**, Altea disposa de dos centres d'ensenyaments especialitzats, deu centres educatius (infantil, primària, ESO o ensenyaments mitjans) i un centre de formació de persones adultes. Així doncs, aquesta localitat alberga la seu universitària de la Universitat Miguel Hernández.

En relació, el municipi compta amb tres biblioteques municipals: Agència de Lectura Altea La Vella, Biblioteca Pública Municipal Joan Fuster i Biblioteca Universitària Universitat Miguel Hernández. Així doncs, com a centres culturals es destaquen els següents:

- Palau Altea
- Casa de la Cultura
- Centre Cultural d'Altea la Vella
- Casa de l'aigua
- Villa Gadea
- Museu Casal Fester d'Altea
- Sala d'exposicions, Casa Toni el Fuster
- Centre Juvenil Altea

Paral·lelament és important esmentar les infraestructures **esportives**, ja que contribueixen a la socialització, a l'aprenentatge de valors com el treball en equip i la cooperació, i al foment d'un estil de vida saludable. En el cas que ens ocupa, Altea compta amb un bon nombre d'instal·lacions esportives:

Ciutat esportiva Altea	Complex esportiu Joan Montiel
1 piscina climatitzada 1 camp de futbol 11 de gespa natural 1 camp de futbol 11 de gespa artificial 2 camps de futbol 8 de gespa artificial 1 carrer de pilota valenciana 2 poliesportius coberts 1 pista exterior de bàsquet 1 stake park 1 gimnàs	1 camp de futbol 8 de gespa artificial. Zona de gimnàstica activa exterior Pista exterior de bàsquet Pista exterior de futbol sala

5.2. Diagnòstic qualitatiu

Per a l'elaboració del diagnòstic qualitatiu s'ha utilitzat informació obtinguda d'entrevistes en profunditat a diferents agents socials i de l'enquesta difosa entre la ciutadania d'Altea. Gràcies a aquesta informació, s'aconsegueix completar la informació exposada anteriorment i conèixer l'opinió i les propostes dels habitants del municipi.

A continuació s'exposen els resultats obtinguts.

5.2.1. Entrevistes en profunditat

Com bé s'ha exposat en l'apartat metodològic, es van realitzar entrevistes en profunditat a persones clau del municipi. Per a descriure els resultats obtinguts es divideix la informació entre l'anàlisi de la situació i les propostes derivades de la mateixa anàlisi de les entrevistes.

Anàlisi de la situació

En primer lloc, s'han detectat una sèrie de problemes que es podrien classificar com a “**externs**” a les institucions públiques. Qualificar-los com a externs no vol dir fora del seu abast, autoritat, competència o responsabilitat, sinó expressa que es produeixen fora de les institucions públiques.

Dins d'aquest marc, és necessari afirmar que la ciutadania se sent desinformada sobre els serveis i ajudes que ofereixen les associacions, els serveis socials o el mateix Ajuntament. Així mateix, també perceben una falta de formació generalitzada, destacant el professorat i famílies, en matèria de valors col·lectius de convivència cívica (respecte, empatia, igualtat...).

També s'exposa el problema del consum de drogues i altres substàncies addictives que poden derivar en desmotivació, delinqüència o problemes econòmics o de salut mental. Per tant, apunten que és necessari l'orientació i l'acompanyament dels grups més vulnerables, especialment a causa de la soledat percebuda en aquests col·lectius, com per exemple les persones majors o els immigrants.

Al mateix temps, existeixen problemes externs que fan referència a l'organització i oferta de serveis a la ciutadania. El primer que es pot destacar és la necessitat d'habitatges o lloguers socials per a complir el dret constitucional a un habitatge digne. També es detecta un problema en l'escassetat de places en centres per a ingressar a persones amb diversitat funcional i/o dependència, sumat a una xarxa de transport insuficient que dificulta el trasllat a altres municipis que sí que disposen d'aquests serveis.

Relacionat amb l'oferta de serveis a la ciutadania, es denuncia la poca oferta d'oci per a persones amb diversitat funcional, i la poca accessibilitat per a aquest col·lectiu a zones i recursos públics, com per exemple parcs o platges.

Altres problemes externs detectats versen sobre la línia d'actuacions i polítiques de l'Ajuntament. D'una banda, s'ha assenyalat la necessitat de coordinació entre les associacions i l'Ajuntament. Així mateix, s'ha destacat l'absència de participació ciutadana (i necessitat de voluntariat) i la necessitat d'un programa de salut mental i un pla que impulse la inserció laboral.

PROBLEMES DETECTATS EN EL DIAGNÓSTIC

FALTA DE FORMACIÓ	Formació a la ciutadania, el professorat i les famílies en valors: respecte, empatia, igualtat i participació ciutadana
HABITATGE	Lloguers socials
LABORAL	Pla Laboral: -Orientació -Formació -Inserció
INFORMACIÓ	Coneixement dels recursos/serveis municipals
DIVERSITAT FUNCIONAL	Necessitat de diversificar l'oci
COORDINACIÓ	Treball en xarxa
SALUT MENTAL	Impulsar accions i normalitzar la salut mental
CONDUCTES ADDICTIVES	Sensibilitzar sobre els riscos d'aquestes conductes
SOLETAT	Fomentar les relacions socials i crear grups de suport

Quant als problemes “**interns**”, referits al funcionament de la mateixa institució pública, en primer lloc, s'ha apuntat la sobrecàrrega de treball, la falta de personal i la falta de temps. Això comporta que es reduïsquen les visites domiciliàries o es limite el temps de les cites, afeblint el vincle entre el professional del treball social i la persona usuària. Aquest problema també existeix per a associacions.

Així mateix, s'ha trobat una necessitat de formació a les treballadores socials, especialment en mediació i formació interdisciplinària, és a dir, psicologia, disciplines sanitàries, treball social, etc. Finalment, s'ha plantejat la necessitat de millorar l'organització interna i la comunicació entre l'administració i la societat.

Així doncs, també es va preguntar a les persones entrevistades pel **perfil** dels individus en risc d'exclusió i vulnerabilitat social. En aquest cas, el perfil elaborat en les entrevistes és ampli, ja que tota mena de persones es poden trobar en situació de vulnerabilitat. No obstant això, sí que existeixen col·lectius que pateixen especial risc d'exclusió:

- Immigrants (en aquest cas trobem la comunitat russa, nepalesa, veneçolana, colombiana, argentina, equatoriana o marroquina)
- Dones, especialment perquè pateixen una major precarietat laboral.
- Tercera edat.
- Famílies monoparentals.
- Individus sense formació

Aquesta informació s'ha de tindre en compte per a atorgar-li l'atenció necessària a aquests col·lectius.

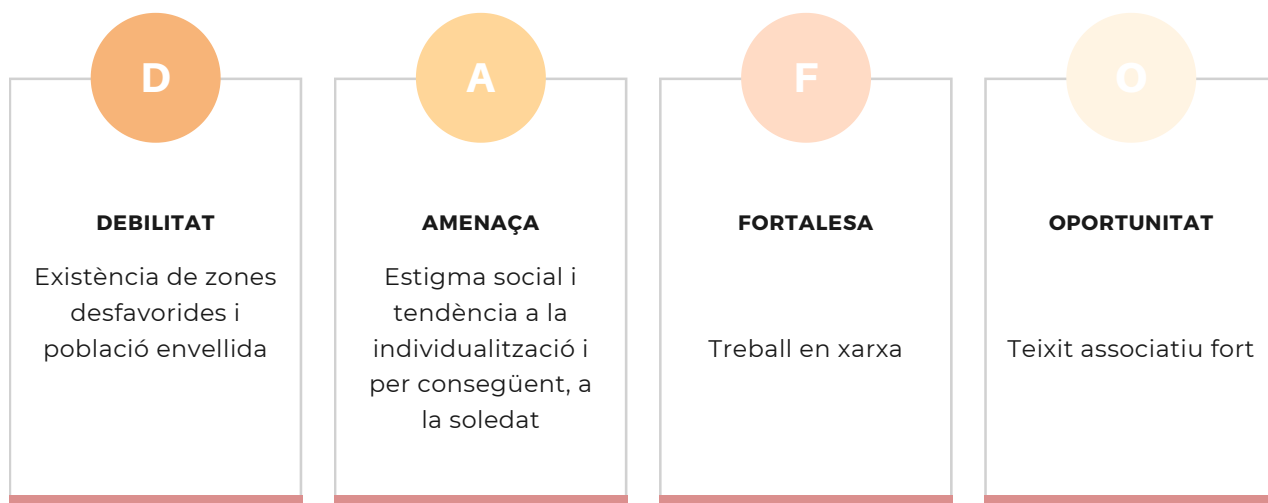
Contingències sorgides de l'emergència per COVID-19

La situació de crisi sociosanitària derivada de la pandèmia per COVID-19 ha variat el perfil de l'individu en risc d'exclusió, ampliant els factors de risc i aconseguint a un major nombre de perfils. Per exemple, l'exclusió social ha afectat individus amb formació o a individus que comptaven amb una situació normalitzada prèviament, empitjorant la seua qualitat de vida.

Quant als efectes sobre les persones en exclusió social, s'han detectat seqüeles sobre la salut mental i les habilitats socials. A més, les persones amb diversitat funcional han vist empitjorada la seua situació, i ha augmentat la soledat de moltes persones usuàries de serveis socials. La situació també ha generat la necessitat d'ajudes econòmiques d'urgència.

Pel que, en el present pla, s'ha de tindre en compte aquesta situació i crear actuacions i mesures que afavorisca la situació d'aquestes persones.

En definitiva, una vegada exposada i analitzada la situació, es pot conformar una **anàlisi DAFO** per a exposar visualment i resumidament els problemes i necessitats detectades en el municipi d'Altea:

Com es pot observar en la figura adjunta, en les **debilitats** percebudes Altea corresponen a l'existència de zones desfavorides al municipi i a una població envellida que, com hem vist, és la tendència de tota la província d'Alacant. Quant a les **amenaces**, es destaca l'estigma social sobre les persones en risc d'exclusió social i la tendència a la individualització de la societat, augmentant així el sentiment de soledat i els problemes de salut mental. L'estigma social pot ser un obstacle per a solucionar alguns problemes o necessitats, concretament per a dificultar la integració de les persones en risc i la interacció amb persones sense risc d'exclusió i els sentiments de solidaritat i empatia cap a les persones en problemes socioeconòmics.

La **fortalesa** detectada és el treball en xarxa ja existent i la voluntat dels agents socials implicats de dur a terme aquesta coordinació i treball en equip. En últim lloc, l'**oportunitat** és l'existència d'un teixit associatiu municipal, és a dir, l'existència d'associacions i col·lectius organitzats que poden treballar amb les administracions públiques.

Propostes

En la fase de diagnòstic, a més de detectar problemes i necessitats es van recollir propostes. Les propostes es poden agrupar segons la temàtica.

En primer lloc, dins de la **formació i educació en valors**, es proposen tallers per a la ciutadania amb la finalitat de promoure valors lligats a la inclusió social (sensibilització) i la creació de grups de suport i relacions. És fonamental reunir i agrupar persones en situació de vulnerabilitat i gent amb una situació estabilitzada

D'altra banda, és necessària la formació d'uns certs agents, com per exemple professionals del treball social, policia local, associacions, famílies o professorat, perquè sàpien com actuar front situacions de risc d'exclusió. Així doncs, s'ha parlat de tallers d'habilitats socials, de mediació de professionals implicats, de prevenció de conductes addictives i dinàmiques per a treballar aquests riscos, cursos d'apoderament de la ciutadania, educació en participació, en diversitat cultural i idiomes o en alfabetització tecnològica per a trencar la bretxa digital. També s'ha proposat elaborar un programa d'orientació laboral i educativa.

És necessari remarcar que una idea que ha preocupat algunes persones participants del diagnòstic és que les associacions no tenen personal suficient per a fer-se responsable d'aquestes activitats formatives.

Dins de l'àrea del **treball en xarxa**, la principal proposta és continuar treballant coordinant els agents més implicats, com per exemple associacions, professionals de serveis socials, Ajuntaments i institucions del sistema educatiu i sanitari.

Quant a l'àrea **laboral**, es troba la necessitat de crear un Pla Laboral que conste d'una part d'orientació, una de formació i una altra d'inserció laboral, implicant en aquesta última acords amb empreses i sensibilització d'aquestes.

En l'àrea d'**habitatge** es detecta la necessitat de lloguers socials, per a diversos col·lectius de població i edificis tutelats per a persones amb malaltia mental.

Dins de la **comunicació**, es proposa la creació d'una figura referent d'orientació per a l'acompanyament sociolaboral dels individus. També es proposa l'establiment d'un Pla de Comunicació sòlid perquè la ciutadania siga coneixedora dels recursos existents. Finalment, es planteja la instauració d'un Punt d'Informació amb accés a tothom.

A l'àmbit de la **inclusió** de persones amb **diversitat funcional**, incloent-s'hi la malaltia mental, s'ha considerat important ampliar l'oferta d'oci, fer accessibles tots els recursos i crear espais d'esplai segurs i accessibles. Així, sobre els hàbits saludables, es considera promoure la salut mental, instaurar esports per a persones amb diversitat funcional (comptant amb un monitor que tinga formació). En aquest sentit, es proposa crear infraestructures com per exemple un centre de dia per a persones amb diversitat funcional o convenis de transport amb els centres d'altres localitats de la comarca.

Finalment, es proposa ampliar els **recursos humans** en educació social i treball d'assistència directa amb la ciutadania. També generar una xarxa de suport per a individus en situació de vulnerabilitat per a millorar la convivència i les relacions socials i fomentar la multiculturalitat.

L'última àrea de propostes que tractem és la **participació ciutadana**. Les associacions volen participar en un consell local participatiu, amb reunions cada tres mesos, dotat de contingut i funcions i amb una persona (com per exemple un tècnic o tècnica) responsabilitzada de la funcionalitat de l'òrgan.

5.2.2. Enquesta a la ciutadania d'Altea

Com bé s'ha comentat anteriorment, per a conèixer les necessitats de la població d'Altea i quins són els col·lectius que perceben com més vulnerables, s'ha dut a terme una enquesta a la ciutadania d'Altea. Bàsicament, aquesta enquesta ajuda a completar la informació de les entrevistes en profunditat i permet arribar i conèixer l'opinió i perspectiva de totes les persones del municipi.

Abans de començar a analitzar els resultats de l'enquesta, és necessari desglossar el **perfil** de les persones enquestades.

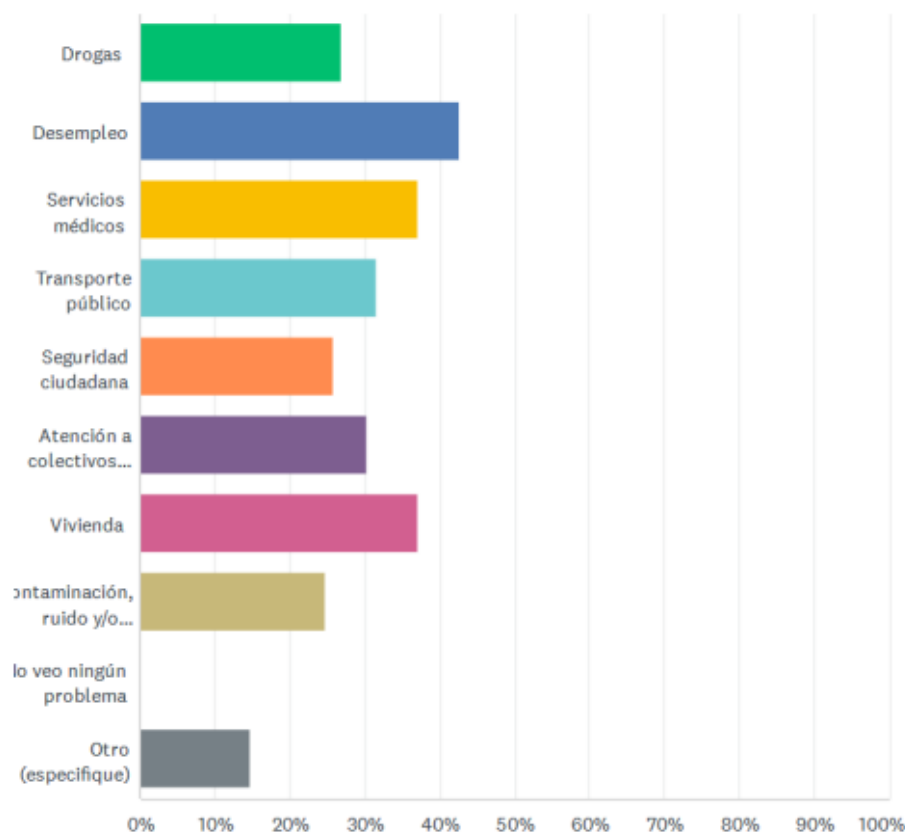
El 67,86% de les respostes obtingudes han sigut de dones, enfront del 32,14% d'homes, per la qual cosa es pot apreciar una major presència de dones. Així mateix, la majoria de respostes provenen d'individus amb nacionalitat espanyola (97,62%).

Quant al nivell d'estudis, un 48,81%, és a dir, quasi la meitat de la mostra, compta amb una diplomatura, llicenciatura o grau universitari. Quant a la situació professional actual (o del treball anterior), un 36,14% són persones treballadores assalariades, seguida de la categoria (24,10%), "funcionari o militar". Respecte al nivell d'ingressos, la majoria de persones enquestades se situa en dos rangs d'ingressos; d'una banda de 1.200 € a 1.800 € i, d'altra banda, de 800 € a 1.200€.

Resultats obtinguts:

En primer lloc, referit als **problemes** que els individus perceben al municipi d'Altea, es poden destacar principalment quatre; desocupació (42,70%,) serveis mèdics (37,08%), habitatge (37,08%) i l'atenció proporcionada als col·lectius vulnerables (30,34%). S'ha d'esmentar que els dos primers es veuen agreujats per la crisi sanitària actual.

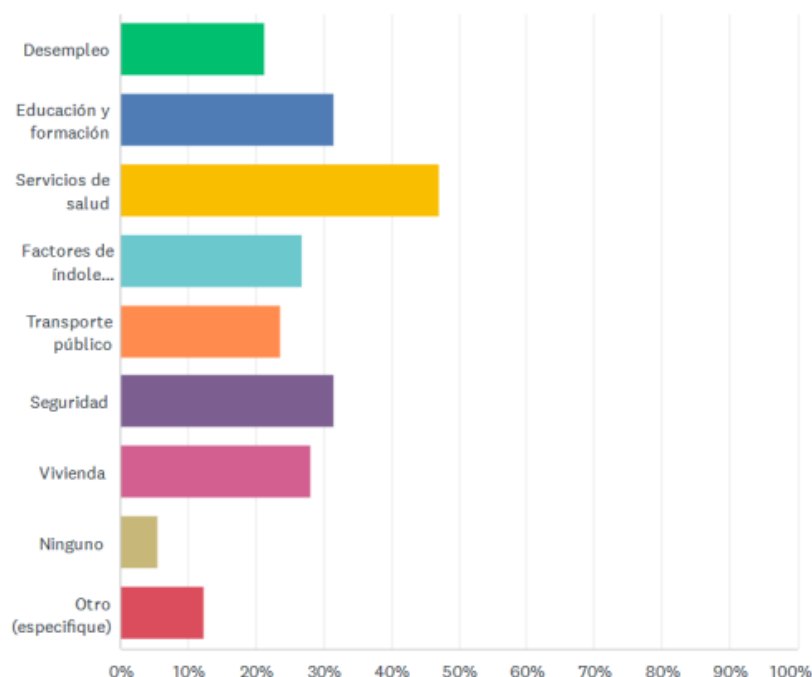
Figura 6. Problemes percebuts per la ciutadania a Altea

En preguntar-los de forma més personal, és a dir, els problemes que més els afecten directament, es pot observar com a principal problema els serveis de salut (47,19%,) aquesta preocupació pot ser causada per la crisi sanitària actual i el col·lapse sanitari. En segon lloc, es destaca l'educació i la formació (31,46%), seguit de la seguretat (31,46%) i l'habitatge (28,09%). Aquests punts són clau per a dissenyar i crear polítiques públiques amb les quals la ciutadania d'Altea es trobe còmoda i segura.

Com s'ha vist en els resultats de les entrevistes en profunditat, moltes problemàtiques coincideixen, per la qual cosa la majoria de la ciutadania percep les mateixes problemàtiques.

Figura 7. Problemàtiques ciutadania Altea

També es vol abordar el tema dels **col·lectius vulnerables**, és per això que es va preguntar per quins són els grups socials més afectats per problemes de desigualtat i exclusió social.

Com es pot percebre en la taula adjunta a continuació, els col·lectius que es troben 'afectats' són: dones, homes, persones joves, infància, persones estrangeres comunitàries (UE) i persones del col·lectiu LGTBI.

Mentre que els grups socials que es troba "molt afectats" són els següents: persones estrangeres no comunitàries, persones dependents, persones majors, persones amb mobilitat reduïda, persones amb diversitat funcional (física, psíquica i sensorial) i persones amb malalties mentals.

Aquestes dades identifiquen diversos col·lectius sobre els quals s'ha de treballar reduir notablement aquestes desigualtats, normalitzar aquestes situacions i crear mesures i serveis adaptats.

Taula 5. Col·lectius afectats per problemes de desigualtat i exclusió social

	Res afectat	Afectat	Molt afectat
Dones	10	42	29
Homes	23	43	3
Persones joves	6	35	3
Infància	11	37	23
Persones estrangeres comunitàries	28	32	8
Persones estrangeres no comunitàries	9	27	34
Persones dependents	2	28	46
Persones majors	6	39	46
Colectiu LGTBI	15	37	19
Persones amb mobilitat reduïda	3	28	50
Persones amb diversitat funcional física	2	22	51
Persones amb diversitat funcional psíquica	3	34	37
Persones amb diversitat funcional sensorial	3	35	38
Persones amb enfermetat mental	2	30	45

Així doncs, s'ha preguntat quins són els factors que generen major vulnerabilitat, les quatre respostes més repetides són;

- **Economia**; baixos salaris, pensions, etc.
- **Classe social**: diferents oportunitats, etc.
- **Motius personals**: actitud, edat, limitacions psíquiques, etc.
- **Ètnia**

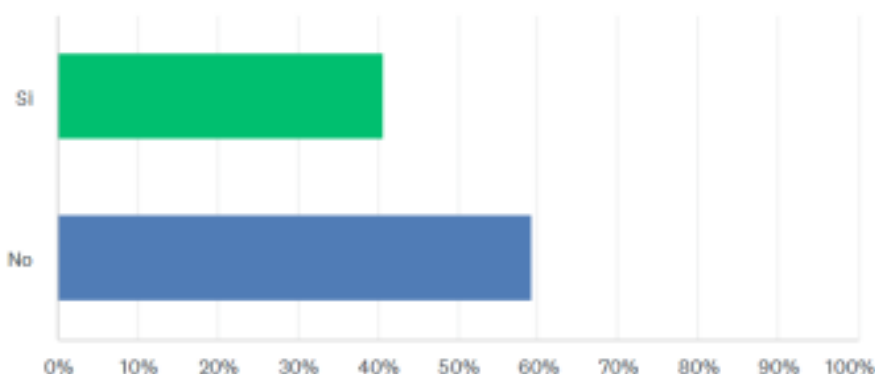
Sobre la base d'aquestes respostes, es pot percebre que és necessària una millora econòmica, cultural i social per a solucionar aquests conflictes i poder assegurar la igualtat d'oportunitats a totes les persones habitants d'Altea, independentment del seu origen. No obstant això, el 63.95% dels enquestats no perceben cap barri o zona vulnerable especialment

Quant al bloc de la **participació**, enfront de l'afirmació "Podria participar més en la vida pública d'Altea, però no trobe els mitjans necessaris (assistint a reunions, esdeveniments, etc.)", les persones enquestades es troben entre dues categories: 21,59% en desacord, 28,41% ni d'acord ni desacord, 23,86% d'acord. Pel qual es pot afirmar que no hi ha una opinió formada i consensuada entre els individus d'Altea.

Així mateix, en preguntar a les persones enquestades per les funcions de l'**Ajuntament**, la majoria d'elles afirmen que l'Ajuntament es troba compromés amb qüestions socials com el feminisme, la diversitat sexual (col·lectiu LGTBI) i la denúncia davant l'assetjament escolar.

No obstant això, la ciutadania no coneix les estratègies, recursos i serveis que Altea posa a la disposició dels seus habitants. Per la qual cosa és necessari dissenyar un pla de comunicació que garantisca la difusió d'informació.

Figura 8. Coneixement sobre els recursos existents proporcionats per l'Ajuntament.

En definitiva, una vegada s'ha exposat la realitat social del municipi d'Altea, identificant les seues febleses i les seues oportunitats, és moment de començar a dissenyar el Pla d'Acció. A través del pla d'acció s'estableix el camí per a aconseguir els objectius plantejats en l'actual projecte, programant i marcant la data de les seues accions.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES I ACCIONS

06 LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Tenint en compte el diagnòstic realitzat, es determinen sis línies estratègiques d'actuació. D'aquesta manera es fan concretes les propostes sorgides de l'anàlisi de la realitat. És important esmentar que les línies es reforcen entre elles, necessitant-se mútuament per a efectuar un canvi substancial en la situació actual.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. Col·lectius d'especial protecció

La primera línia fa referència als col·lectius d'especial protecció, té com a objectiu brindar una protecció integral a aquells col·lectius vulnerables i en situació de risc d'exclusió social, dotant-los de recursos i suport institucional per a garantir els seus drets com a ciutadans.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2. Desenvolupament comunitari i espai urbà

Aquesta línia té com a objectiu dissenyar un model urbà a Altea alineat amb valors cívics, inclusius i adaptats a les particularitats de les persones i col·lectius assentats en el municipi. Hi ha tres àrees d'actuació dins d'aquesta línia.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3. GOVERNANÇA.

L'objectiu d'aquesta línia és garantir els drets de participació activa i de protecció, així com promoure espais deliberatius i de diàleg per a empoderar el veïnat d'Altea, prioritzant la participació ciutadana i la transparència. Hi ha tres àrees d'actuació dins d'aquesta línia.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4. PROMOCIÓ I TRANSVERSALITAT

L'objectiu d'aquesta línia estratègica és dotar a les institucions d'Altea d'aquelles eines necessàries per a adaptar els reptes i estratègies als valors del Pla. Hi ha tres àrees d'actuació dins d'aquesta línia.

LÍNIA 5. INCLUSIÓ SOCIOLABORAL

Aquesta línia té com a objectiu impulsar la inclusió sociolaboral de les persones vulnerables o en risc d'exclusió social. Hi ha tres àrees d'actuació dins d'aquesta línia.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6. EMPODERAMENT

L'última línia estratègica, la relativa a l'apoderament, persegueix la promoció d'actuacions que reduïsquen les desigualtats de gènere, de diversitat sexual i familiar en els espais socials i de desenvolupament personal en què existisquen dinàmiques de discriminació i exclusió. Existeixen, també, tres àrees d'actuació dins d'aquesta línia.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. Col·lectius d'especial protecció

1.1. Atenció a la infància i adolescència i reducció de l'empobriment infantil.

El grup de la infància i adolescència és especialment vulnerable per la manca de maduresa i desenvolupament psicosocial dels seus individus. Com a persones dependents, els i les menors necessiten supervisió i protecció per part de les institucions per a garantir el seu correcte desenvolupament i creixement.

1.1.1. Desenvolupament de programes que ajuden la població infantil i adolescent a superar processos de desprotecció.

1.1.2. Suport i potenciació d'activitats que promouen la cultura de la pau (organització d'exposicions, debats, cursos, jornades, cicles, trobades, campanyes, etc.).

1.1.3. Establir i millorar protocols de detecció precoç de maltractament i desprotecció de la població infantil per part dels agents d'intervenció social.

1.1.4. Desenvolupament de Programa de Criança Positiva que promouen les formacions de pares, mares, tutors, tutores i representants legals en la labor socioeducativa. Amb organització de escoles i punts de trobada per a progenitors i representants legals per a l'abordatge de l'etapa de l'adolescència i adolescència conflictiva: abandonament escolar, conductes disruptives, etc.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. Col·lectius d'especial protecció

1.2. Garantia de cobertura de les necessitats bàsiques individuals i familiars.

La dimensió material de l'exclusió social pot ser la més important perquè aquesta es mantinga o canvie. Sense una seguretat econòmica i material, la resta d'intervencions no tindrà potencial per a traure a cap persona de la pobresa i l'exclusió. En concret, es preveu la següent acció:

1.2.1. Establir un sistema de prestacions vinculades a l'habitatge que garantisca l'accés a un habitatge digne, i el sistema de prestacions complementari vinculats a les necessitats energètiques.

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. Col·lectius d'especial protecció

1.3. Seguiment i apoderament de persones dependents per a garantir els seus drets.

En la nostra societat, l'ocupació d'un lloc de treball i la percepció d'un salari és central per a cobrir les necessitats bàsiques, per a aconseguir una vida digna i per a integrar-se socialment. És per això que col·lectius com el de la tercera edat (que no són població activa), o perfils amb un grau de dependència molt alt i amb dificultats d'inserció laboral, es poden considerar en risc d'exclusió social. Per a oferir una millor socialització i benestar, es proposa:

1.3.1. Facilitar l'accés als recursos socials disponibles per part de les persones majors, proporcionant informació adaptada i orientada a les seues demandes.

1.3.2. Programa d'envelliment actiu, especialment per a aquells col·lectius més vulnerables.

1.3.3. Garantia d'assistència domiciliària per a persones dependents

1.3.4. Garantir mesures bàsiques en situació d'emergència. Successos imprevistos amb un gran impacte i repercussió en la població.

1.3.5. Assegurar el procés d'acolliment de les famílies en situació d'emergència, posant l'accent principalment en la població més vulnerable

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. Col·lectius d'especial protecció

1.3. Seguiment i apoderament de persones dependents per a garantir els seus drets.

En la nostra societat, l'ocupació d'un lloc de treball i la percepció d'un salari és central per a cobrir les necessitats bàsiques, per a aconseguir una vida digna i per a integrar-se socialment. És per això que col·lectius com el de la tercera edat (que no són població activa), o perfils amb un grau de dependència molt alt i amb dificultats d'inserció laboral, es poden considerar en risc d'exclusió social. Per a oferir una millor socialització i benestar, es proposa:

1.3.6. Crear un protocol d'actuació i mesures possibles davant situacions d'emergència social (per exemple: condicions meteorològiques adverses, la crisi econòmica i sanitària provocada per la Covid-19 o l'acolliment de persones refugiades d'Ucraïna)

1.3.7. Assegurar els recursos econòmics, materials i humans davant un esdeveniment de gran impacte o d'emergència social

1.3.8. Donar suport a la integració social a través de l'aprenentatge de l'idioma (classes gratuïtes d'espanyol)

1.3.9. Consolidar un servei de suport psicosocial per a l'acompanyament de famílies en situació d'emergència social

1.3.10. Difondre mapes de recursos i serveis per a facilitar la integració en el territori

LÍNIA ESTRATÈGICA 2. Desenvolupament comunitari i espai urbà

2.1. Planificar un disseny inclusiu de l'espai.

L'espai, a més d'una dimensió física, també té un component social que pot funcionar com a causa o reflex de les desigualtats socials. És per això que s'ha de tindre en compte també quan es parla d'exclusió i cohesió social. En aquesta àrea incloem:

2.1.1. Millorar la qualitat de l'espai públic i dels barris.

2.1.2. Adaptar les infraestructures municipals a les necessitats funcionals i de mobilitat d'aquells col·lectius que ho requereixen.

2.1.3. Incloure en plans d'ordenació urbana intervencions afavoridores de l'ús i gaudi de l'espai, ateses les particularitats de comunitats i persones.

2.1.4. Equipar el Centre Social (departament Benestar Social) amb els recursos materials, econòmics i de personal necessaris per a garantir el correcte funcionament del departament.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2. Desenvolupament comunitari i espai urbà

2.2. Integrar comunitats.

La inclusió i la cohesió social tenen molt a veure amb la interacció social continuada i respectuosa; amb la creació de xarxes socials que puguin servir de suport en cas de necessitat. A més, un barri actiu i cohesionat ofereix un vincle amb el seu entorn a persones que pateixen la soledat. La convivència entre cultures serveix com a experimentació dels valors cívics i promou la cultura de la pau. Per això es planteja:

2.2.1. Treballar per l'equitat entre barris a través d'una redistribució de recursos i infraestructures que permeten un equilibri entre espais.

2.2.2. Programar trobades i actes que enfortisquen l'educació en valors i la integració de les diferents cultures assentades a Altea.

2.2.3. Detectar i diagnosticar processos de gentrificació que eviten l'expulsió de col·lectius vulnerables de l'espai urbà

2.2.4. Afavorir i potenciar la constitució de plataformes o cases de nacionalitat que puguin constituir-se per a generar entitats representatives i que puguin actuar com a mediadores en conflictes per a la integració comunitària

LÍNIA ESTRATÈGICA 2. Desenvolupament comunitari i espai urbà

2.3. Establir espais de diàleg i mediació intracomunitària.

Com s'ha esmentat anteriorment, l'enfortiment de les relacions comunitàries afavoreix la convivència i la integració social de persones en risc d'exclusió o amb comportaments potencialment disruptius per a la comunitat (violència, drogues, robatoris, etc.):

2.3.1. Reforç de l'acció coordinada per a aconseguir un major compliment de les normes cíviques.

2.3.2. Foment de les relacions comunitàries al municipi.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3.GOVERNANÇA.

3.1. Creació d'òrgans i distribució de poder.

Tota proposta per a millorar una àrea d'intervenció ha d'anar acompanyada de l'organització de responsabilitats i competències que garantisquen el seu èxit. Tan important és la qualitat de les propostes com la qualitat del disseny orgànic que assegura la seua implementació i avaluació. Concretament, es proposa:

3.1.1. Creació de mecanismes de comunicació interdepartamentals a l'Ajuntament d'Altea per a la consecució de les línies estratègiques vinculades a la inclusió i cohesió social.

3.1.2. Difusió de drets de participació en el Consell Municipal d'Inclusió i Drets Socials d'Altea.

3.1.3. Publicació i campanya de comunicació de guies de bones pràctiques d'organismes assentats a Altea.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3.GOVERNANÇA.

3.2. Promoure la societat del coneixement.

La gestió del coneixement és un element cada vegada més important per a la democràcia. Aprofitar els avanços tecnològics per a millorar la qualitat de les polítiques, així com promoure l'ús de les tecnologies entre la població són mesures que aprofundeixen la democràcia. Concretament, es planteja:

3.2.1. Implementar un portal de dades obertes per a fer seguiment de les actuacions assignades a la inclusió social.

3.2.2. Crear una campanya per a visibilitzar a persones rellevants i científiques que servisquen com a referents per a persones amb diversitat funcional.

3.2.3. Dissenyar cursos i formació adaptada en habilitats tecnològiques i digitals que permeti disminuir la bretxa digital.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3.GOVERNANÇA.

3.3. Foment de la participació social i l'associacionisme.

A més de la governança i de l'ús del coneixement, un altre element necessari per a la democràcia és la participació. Amb la participació s'aconsegueix dotar d'una major legitimitat a les polítiques públiques. A més, juntament amb l'associacionisme, aporta informació valuosa a la presa de decisions. En aquest sentit, hi ha les següents accions:

3.3.1. Guiar i animar a la ciutadania en l'organització de xarxes d'òrgans de voluntariat. i els seus beneficis per al municipi.

3.3.2. Creació de processos participatius dirigits a recollir la voluntat popular i l'apoderament ciutadà.

3.3.3. Promoció de l'oci juvenil educatiu i saludable informant sobre les possibilitats i avantatges d'associar-se en òrgans autònoms

LÍNIA ESTRATÈGICA 4. PROMOCIÓ I TRANSVERSALITAT

4.1. Garantir un sistema bàsic de prestacions i assistència social des d'Altea atenent indicadors de situació d'exclusió social.

Atendre les necessitats concretes de la societat i tindre la capacitat de fer-ho en poc temps requereix monitoratge i planificació dels recursos i els serveis. Concretament:

4.1.1. Garantir la cobertura de les necessitats bàsiques d'Altea i alinear-se amb els objectius de l'Agenda 2030 i de desenvolupament sostenible.

4.1.2. Diagnosi i monitoratge continu per a detectar a temps processos d'exclusió social en el municipi.

4.1.3. Dotar de suport material, assistencial i formatiu a les famílies amb algun membre en situació de dependència per a garantir autonomia i qualitat de vida.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4. PROMOCIÓ I TRANSVERSALITAT

4.2. Millorar l'articulació dels serveis de Benestar Social.

Coordinar programes i administracions alhora que formar el personal tècnic i públic de l'Ajuntament és necessari per a evitar duplicar polítiques i per a millorar l'eficiència de la intervenció. Es pot concretar en:

4.2.1. Implementar programes de suport psicosocial tant a famílies com persones que aborden la salut mental.

4.2.2. Formació contínua i reciclatge del personal tècnic i personal públic de l'ajuntament d'Altea per a millorar el diagnòstic i intervenció amb les persones que requereixen assistència social.

4.2.3. Afavorir la coordinació entre Altea i les administracions supramunicipals per a donar respostes eficients als col·lectius en risc d'exclusió social.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4. PROMOCIÓ I TRANSVERSALITAT

4.3. Planificar la comunicació de les institucions i organitzacions municipals amb la ciutadania.

Es tracta de millorar la comunicació i sensibilitzar a tot el veïnat en temes d'exclusió social perquè en la intervenció tota la societat pugui ser partícip de la solució. Es preveu:

4.3.1. Sensibilitzar a la ciutadania sobre situacions d'exclusió i crear protocols per a una intervenció sociocomunitaria eficient.

4.3.2. Activar plans de comunicació de gran impacte que difonguen la labor i importància de la intervenció social comunitària.

4.3.3. Acolliment de nous veïns i veïnes en el municipi millorant els canals de registre i inclusió del municipi.

LÍNIA 5. INCLUSIÓ SOCIOLABORAL

5.1. Promoure l'ocupació de sectors vulnerables en el sector econòmic del territori.

Com s'ha dit amb anterioritat, l'ocupació és un dels pilars de la inclusió social. S'han de detectar grups vulnerables i dissenyar polítiques actives d'ocupació. Específicament:

5.1.1. Implementar programes per a incloure persones vulnerables en la plantilla municipal d'Altea.

5.1.2. Potenciar la incorporació laboral de les persones majors de 55 anys.

5.1.3. Implementar una línia específica d'accés al mercat laboral per a persones joves

LÍNIA 5. INCLUSIÓ SOCIOLABORAL

5.2. Establir mecanismes de coordinació entre els serveis de Benestar Social i els serveis d'Ocupació.

L'exclusió social és un fenomen multidimensional i precisa de diferents àrees d'intervenció. Fa falta, en aquest cas, implicar el teixit empresarial municipal perquè participen en les polítiques d'inclusió i cohesió social.

S'especifiquen accions:

5.2.1. Crear vincles amb les agències i organismes per a negociar incorporacions amb empreses locals, siguin o no d'inclusió (serveis d'ocupació).

5.2.2. Reactivar i impulsar el comerç de proximitat i l'activitat econòmica en els barris.

5.2.3. Dotar de recursos econòmics, d'assessoria i infraestructures per a afavorir l'activitat econòmica vinculada amb la inclusió social i l'emprenedoria social.

LÍNIA 5. INCLUSIÓ SOCIOLABORAL

Crear ponts de comunicació i coordinació amb organismes del tercer sector:

5.3.1. Enfortir convenis amb aquells organismes assentats a Altea per a integrar socialment a col·lectius vulnerables.

5.3.2. Potenciar l'associacionisme d'organitzacions sense ànim de lucre que busquen el desenvolupament en origen.

5.3.3. Elaborar una estratègia d'educació no formal per a la inclusió laboral.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6. EMPODERAMENT

6.1. Enfortir els drets de les dones d'Altea

La igualtat de gènere és imprescindible per a la democràcia. Promoure els valors d'igualtat i vetlar pel respecte als drets humans, és una altra forma d'inclusió i cohesió social, atesa la situació de desigualtat que encara pateixen les dones. En aquest sentit, es contempla:

6.1.1. Millorar el procés d'inserció sociolaboral de les dones per a possibilitar la seua autonomia i apoderament.

6.1.2. Secundar i potenciar activitats de promoció de valors de l'apoderament a través d'organització d'exposicions, debats, cursos, jornades, cicles, trobades, etc.

6.1.3. Implementar un programa educatiu en centres del municipi que divulguen i promocionen la defensa de drets humans.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6. EMPODERAMENT

6.2. Potenciar i dissenyar espais socials d'oci per a la dona

Una de les conseqüències del patriarcat és la violència contra la dona, especialment en les famílies. Els processos de violència de gènere augmenten la probabilitat de la dona a caure en exclusió social, i cal preveure algunes accions per a evitar-ho o reduir l'impacte. Concretament:

6.2.1. Coordinar programes específics de prevenció i promoció de la salut per a la dona.

6.2.2. Dibuixar línies integrals d'inclusió a través de recursos i protocols específics per a dones immerses en casos de violència intergeneracional, domèstica i/o de gènere.

6.2.3. Promoure recursos formatius i informatius per a la mediació, la comunicació, la conciliació de la vida familiar i laboral.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6. EMPODERAMENT

6.3. Consolidar la diversitat com a fortalesa en una societat inclusiva.

Les institucions públiques han d'assumir de manera transversal la defensa de la diversitat cultural, de gènere, de sexe, ètnica o de qualsevol altre tipus. La promoció d'aquest valor aquesta enfocada a reduir els delictes d'odi i la discriminació. Les accions proposades són:

6.3.1. Coordinar línies d'actuació amb l'estratègia d'igualtat de gènere que es duu a terme des de l'àrea d'igualtat d'Altea.

6.3.2. Implementar campanyes de sensibilització i educació que promoguen valors de respecte cap a col·lectius LGTBI, diversitat familiar i diversitat sexual.

6.3.3. Supervisar el llenguatge inclusiu i adaptat en les publicacions i mecanismes d'informació que es duguen a terme des de l'Ajuntament d'Altea i els seus òrgans vinculats.

GOVERNANÇA

07 GOVERNANÇA

La planificació pública i estratègica ha d'anar acompanyada dels òrgans necessaris per a la seua implementació i seguiment. L'assignació de responsabilitats relatives al Pla és part de la materialització del mateix per a evitar que allò planificat i previst quede en idees no dutes a terme. Així, la governança del Pla d'Inclusió i Cohesió Social d'Altea segueix un criteri de participació i representació i pretén incloure diferents agents socials del municipi. A més de l'impuls de la participació ciutadana, la governança dona resposta a algunes necessitats detectades durant el diagnòstic, com per exemple la coordinació d'agents i la consolidació de la comunicació entre ciutadania i administració pública.

En aquest sentit, el Pla comptarà amb la creació del **Consell Municipal d'Inclusió i Drets Socials d'Altea**, un òrgan col·legiat consultiu i no vinculant promogut per l'Ajuntament d'Altea i incorporat a l'estructura de la Regidoria de Benestar Social, Dependència, Sanitat i Majors.

La finalitat del Consell serà compartir experiències, reptes i diagnòstics sobre la inclusió social, així com promoure accions en concordança dels valors i visió del Pla Municipal d'Inclusió i Cohesió d'Altea. Aquest consell municipal serà la referència de governança en aquesta matèria i servirà per a incloure en la presa de decisions del municipi l'experiència i coneixements de la societat civil organitzada i dels i les professionals en aquest àmbit, millorant la qualitat i la transparència de les polítiques públiques.

Les **funcions** del Consell seran, entre altres, les següents:

1. Fer un seguiment de l'aplicació del Pla.
2. Impulsar la creació de comissions de seguiment de cadascuna de les accions del Pla.
3. Assenyalar les tendències que demanden una intervenció executiva per part de les institucions.
4. Avaluar, anualment, el compliment de les accions i mesures que s'estableixen en aquest Pla, d'acord amb indicadors qualitatius i quantitatius previstos en aquest.
5. Informar d'aquelles mesures adoptades en òrgans municipals, comarcals i provincials que estiguen alineats amb l'estratègia local d'inclusió i cohesió social.
6. Col·laborar amb les diferents campanyes d'informació i divulgació en matèria d'acció social.
7. Compartir diagnòstics, experiències i iniciatives dels camps d'actuació de les institucions participants.

El Consell estarà compost per dos tipus d'òrgans col·lectius: el Ple i les comissions de seguiment. El Ple és l'òrgan de representació del Consell Municipal d'Inclusió i Drets Socials d'Altea. Està compost per:

- **Presidència:** correspon a la persona titular de l'Alcaldia d'Altea.
- **Vicepresidència primera:** correspon a la persona titular de la Regidoria responsable de la intervenció i assistència social.
- **Vicepresidència segona:** correspon a alguna persona representant de les entitats que formen part del Consell.
- **Secretaria:** correspon a un tècnic o tècnica de la regidoria de Benestar Social.
- **Vocalies:** seran les següents:
  - Una persona representant de cada grup municipal.
  - Dos tècnics o tècniques municipals de l'àrea de Benestar social.
  - Un tècnic o tècnica municipal de cada àrea amb incidència en el benestar social: ocupació i desenvolupament local, joventut i esports, urbanisme i habitatge i policia local.
  - Una persona procedent de l'àmbit sanitari d'atenció primària.
  - Una persona representant a cadascun dels consells municipals col·legiats en el municipi: Consell Municipal d'Educació, Consell Municipal de la Dona, Consell de Participació Ciutadana i Consell Municipal de Veïns i Veïnes.
  - Tres persones representants d'associacions que treballen en el municipi en l'àmbit d'inclusió social i estiguen inscrites al Registre d'Associacions de la Generalitat Valenciana. Una persona representant a les associacions implantades a la Marina Baixa que treballen en l'àmbit de la inclusió social.
  - Una persona representant la Junta de la Tercera Edat d'Altea.
  - Dues persones representants d'organitzacions sindicals que hagen obtingut la condició de major representativitat.
  - Una persona representant dels Serveis Socials d'Atenció Secundària amb presència al municipi.

Totes les persones que componen el Consell tenen veu i vot, llevat la secretaria, cap membre percebrà dietes o cap quantitat per l'assistència a les sessions del Consell. Es buscarà en tot moment la paritat entre gèneres. El Consell es reunirà anualment en sessió ordinària, podent reunir-se a més en sessió extraordinària.

Així, el Consell Municipal d'Inclusió i Drets Socials d'Altea es converteix en l'òrgan consultiu de referència en matèria d'inclusió i cohesió social del municipi, servint com a plataforma d'interacció entre agents socials i impuls de la participació ciutadana. En aquest sentit, serà necessari que la comunicació entre les diferents regidories i el consell siga fàcil i fluida i que la societat civil organitzada s'integre en la vida pública i institucional del municipi. Finalment, perquè el consell tinga sentit i funcione correctament, la societat haurà de veure'l com a eina útil de participació.

AVALUACIÓ I SEGUIMENT

08 AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

El present Pla d'Inclusió i Cohesió Social es realitza amb l'objectiu d'avançar cap a un territori més plural i igualitari, aconseguint així millorar la qualitat de vida de la ciutadania. Per tant, per a aconseguir aquest objectiu és necessari dur a terme un procés de seguiment i avaluació que permeta analitzar detalladament les accions implementades i els resultats obtinguts. Així doncs, gràcies a aquesta eina es poden identificar i solucionar els obstacles sorgits durant l'execució de les actuacions.

En definitiva, a través d'aquesta tasca es vol aconseguir que totes les accions dissenyades s'ajusten a les necessitats reals del municipi d'Altea. Bàsicament es tracta d'un espai per a la reflexió, on es busca la millora constant del present Pla.

S'ha de tindre en compte que el model d'avaluació proposat és ampli i ha de realitzar-se de forma continuada en el temps, a causa de la duració del Pla. En aquest cas, es planteja un seguiment en tres fases; una anàlisi prèvia (sobre la base del diagnòstic), durant el desenvolupament d'accions i en finalitzar la seua aplicació. D'aquesta manera s'aconsegueix relacionar totes les fases del projecte i començar noves investigacions.

- **Valoració del diagnòstic.** En aquesta primera fase s'analitza la informació referent al municipi; situació econòmica-laboral, educativa, social, etc. Així mateix, s'exposen les necessitats presents en el municipi d'Altea. Aquesta tasca recau sobre l'equip tècnic.

- **Avaluació de seguiment i desenvolupament del Pla.** En aquest cas, es planteja un seguiment anual durant la implementació del Pla. Les persones que formen part del Consell Municipal d'Inclusió i Drets Socials són les responsables d'avaluar la viabilitat de les accions, el seu funcionament i la consecució dels objectius plantejats. Tota aquesta informació és recollida en la memòria anual, d'aquesta manera es pot tindre un registre coordinat de totes les accions implementades.

Per a dur a terme aquesta segona fase i analitzar en profunditat el funcionament de cada línia estratègica, s'han dissenyat tres indicadors; objectiu estratègic, indicador qualitatiu i indicador quantitatiu. Alguns dels indicadors per a mesurar l'eficàcia del present Pla són:

- Participació de les persones que formen el Consell.
- Participació de la ciutadania en les accions dissenyades i implementades.
- Núm. d'actuacions executades cada any.
- Núm. d'actuacions no executades del Pla.
- Grau de satisfacció de les persones beneficiàries de les accions. Núm. d'eines emprades per a informar les persones beneficiàries del Pla.
- Núm. d'objectius generals aconseguits.
- Grau d'implicació d'entitats del tercer sector.
- Núm. d'associacions.
- Núm. de col·laboracions d'empreses externes per al desenvolupament del Pla.
- Percentatge de despesa pressupostada.

- **Avaluació Final.** Aquesta tercera fase, com el seu nom indica, es tracta d'una avaluació final, on s'examinen detalladament totes les actuacions realitzades i les problemàtiques sorgides durant la seua implementació. Aquesta última fase és necessària per a concloure si tots els objectius plantejats s'han complert i delimitar un nou punt de partida per a continuar avançant en matèria d'inclusió i cohesió social.

En la següent taula es pot veure de forma més visual la informació exposada sobre les tres fases de seguiment i avaluació:

	Objectiu específic	Indicador qualitatiu	Indicador quantitatiu
Fase d'aplicació	Diagnòstic del Pla Estratègic	Durant la implementació del Pla	En acabar l'actuació
Descripció	Valoració de les necessitats plantejades en el diagnòstic	Indicador resultant del funcionament anual del Pla	Indicador resultant de l'anàlisi estadística de la realitat social després de la implementació del Pla
Òrgan responsable d'aplicació	Equip tècnic	Consell d'Inclusió i Drets Socials d'Altea	Comissions de Seguiment

